

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/429/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114232370
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114232370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., registračné číslo: 56007043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 93, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín p r o t i žalovanému: Z. F., X.. XX.XX.XXXX, L. S. XX, o zaplatenie 1855,67 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1.425,85 eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 1.483,90 Eur od 17.7.2013 do 30.12.2013 a zo sumy 1.425,85 Eur od 31.12.2013 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach po 100 Eur po 100 Eur počnúc mesiacom júlom 2015 pod následkom straty výhody splátok.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 176,84 eur na účet jeho právneho zástupcu, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 115,82 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 12.12.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 1855,67 Eur a úrokom z omeškania vo výške 219,63 Eur počítaného za obdobie od 17.7.2013 do 1.12.2014 a za ďalšie obdobie žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 8, 5% ročne. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu dňa 2.11.2012, ktorou bol mu poskytnutý úver vo výške 1.600 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný úver riadne nesplácal, došlo k jeho zosplatneniu listom zo dňa 28.6.2013. Žalovaná suma tak predstavuje istinu vo výške 48,73 Eur, úrok vo výške 192,82 Eur, zosplatnenú istinu vo výške 1536,95 Eur, poplatok za vedenie účtu vo výške 5,97 Eur, poplatok za možnosť zmeny splátok vo výške 1,20 Eur, upomienky vo výške 5 Eur, 36 Eur a 12 Eur a napokon zmluvnú pokutu vo výške 17 eur.

Žalovaný uviedol, že si je vedomý svojho dlhu voči žalobcovi, k jeho výške sa však vyjadriť nevedel. Žiadal však o povolenie mesačných splátok po 100 Eur, vzhľadom na to, že zarába len 320 Eur netto mesačne a má vyživovaciu povinnosť k 6 maloletým deťom. Jeho manželka je nezamestnaná a žalovaný spláca aj ďalší dlh voči Poštovej banke mesačne po 50 Eur.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, úverovou zmluvou zo dňa 2.11.2012, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia a s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou k splateniu úveru zo dňa 28.6.2013, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 15.11.2014, poštovými podaciami hárkami a zistil tento skutkový stav:

Dňa 2.11.2012 bola uzavretá medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalovaným ako dlžníkom písomná úverová zmluva. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1600 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splátiť 60 mesačnými splátkami po 58,05 Eur. V zmluve bola uvedená aj ročná úroková sadzba 33,09 %, RPMN v rozpätí od 41,4% do 43,7%, priemerná hodnota RPMN 19,08%. Dohodnutý bol aj poplatok za vedenie účtu vo výške 1,99 Eur, poplatok za možnosť zmeny výšky a počtu splátok vo výške 0,3 Eur zahrnutý v splátke a ako celková lehota splatnosti je uvedených 60 mesiacov po poskytnutí úveru. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, predstavovala sumu 3.465 Eur.

Ako vyplýva z výpisu čerpania, splátok a úhrad, žalovaný uhradil len prvé dve splátky, poslednú dňa 28.1.2013. Keďže ďalej už úver nesplácal, veriteľ ho listom zo dňa 28.6.2013 vyzval k splateniu celého úveru najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vypláva, že tento list skutočne žalovanému zaslal poštou. Žalovaný sa k jeho prevzatíu vyjadriť nevedel, poukázal však na to, že písomnosti preberala jeho manželka.

Z predmetného úverového vzťahu žalovaný uhradil celkovo sumu 174,15 Eur, nakoľko po zosplatnení úveru dňa 30.12.2013 uhradil ešte 1 splátku vo výške 58,05 Eur.

Dňa 12.9.2012 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalobcom a toto postúpenie pohľadávky postupca oznámil žalovanému listom zo dňa 15.11.2014, čo opäť zasielal poštou, čoho dôkazom je poštový podací hárku.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. f/ je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pod písm. k/ výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Medzi povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí aj ročná percentuálna miera nákladov, čo je upravené v § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. V danom prípade síce v zmluve bolo uvedené

RPMN, ale nie určito, pretože je uvedené rozpätie od 41,4% do 43,7% s poznámkou, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru a že klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Toto tvrdenie žalobcu súd považuje za zavádzajúce, pretože podľa názoru súdu výšku RPMN nemôže ovplyvniť konkrétny deň poskytnutia úveru a preto nič nebránilo tomu, aby v spomínanej zmluve bola uvedená presná hodnota RPMN.

V zmluve však chýba aj údaj o konečnej splatnosti úveru, nakoľko ten je v zmluve stanovený len počtom mesačných splátok, čo je nepostačujúce. Počet splátok totiž nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k/, kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.5.2014).

V zmluve napokon chýba aj obligatórna náležitosť zakotvená pod písm. k/ vyššieho citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu so spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, ale aj rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 z 30.12.2014.

Časť zmluvy týkajúcej sa RPMN súd považoval za neurčitý právny úkon, čo spôsobuje jeho neplatnosť s poukazom § 37 ods. 1 OZ.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

V dôsledku vyššie citovaných chýbajúcich obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je teda potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by preto mal vrátiť žalobcovi len sumu poskytnutého úveru t.j. 1.600 Eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 114,15 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 1425,85 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného k úhrade len tejto sumy a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

Žalobca požadoval priznať aj úroky z omeškania, ktoré uplatňoval od zosplatnenia úveru t.j. 17.7.2013, pričom tieto úroky kapitalizoval za obdobie od uvedeného dátumu do podania žaloby t.j. do 1.12.2014. Od nasledujúceho dňa žiadal priznať úrok 8,5% ročne až do zaplatenia žalovanej sumy.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa citovaného vládneho nariadenia v znení účinnom od 1.2.2013, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.1.2013, výška z úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013 (§ 10c).

Žalobca úver zosplatnil v súlade s § 565 OZ a úverovými zmluvnými podmienkami listom zo dňa 28.6.2013 ku dňu 16.7.2013. Od nasledujúceho dňa sa teda žalovaný dostal do omeškania a keďže zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol ešte 2.11.2012, súd priznal úroky z omeškania vo výške 8,5% s poukazom na vyššie citované ustanovenia vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. Ku dňu 17.7.2013 dlh žalovaného činil 1483,90 Eur, takže úroky z omeškania súd priznal z uvedenej sumy od 17.7.2013 do 30.12.2013, kedy žalovaný uhradil poslednú splátku vo výške 58,05 eur, takže od nasledujúceho dňa t.j. od 31.12.2013 až do zaplatenia súd priznal úroky z omeškania zo sumy 1425,85 Eur.

Žalobca si uplatnil aj zmluvnú pokutu, pričom tento nárok je upravený v § 544 a násl. OZ.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Aj pre dohodu o zmluvnej pokute sa teda vyžaduje písomná forma, inak je dohoda neplatná podľa § 40 ods. 1 OZ. Každá zmluva je pritom ukončená podpismi jej účastníkov, čo znamená, že účastník svojim podpisom potvrdzuje uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad jeho podpisom. V tomto konkrétnom prípade sa účastníci dohodli len na úverovej zmluve, ustanovenia o zmluvnej pokute sú uvedené mimo zmluvy, konkrétne v úverových podmienkach a to je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce. Žalovaný úverové podmienky ani nepodpísal. V tejto súvislosti možno poukázať aj na právny záver vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR I.US 3512/11 zo dňa 11.1.2013. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásade nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ má sa chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať ujednania technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľov nevýhodné a u ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. OZ.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Súd v danom prípade zohľadnil aj zlú sociálnu situáciu žalovaného, ktorý má len minimálny príjem a má vyživovaciu povinnosť k 6 maloletým deťom. Súd mu preto povolil úhradu dlhu v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku s poukazom na § 160 ods. 1 vety druhej O.s.p.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol úspešný len v podiele 77%, teda neúspech mal v podiele 23% a preto súd mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 54%. Žalobcovi pritom vznikli trovy konania súvisiace so zaplatením súdneho poplatku zo žaloby vo výške 113 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 214,49 Eur za dva úkony právnej služby a to prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 81,33 Eur. Pripočítaný bol aj režijný paušál 2x 8,04 Eur s poukazom na § 16 ods. 3 vyhlášky a napokon 20% DPH s poukazom na § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky. Úhrne teda žalobcovi vznikli trovy konania vo výške 327,49 Eur, z nich súd priznal 54%, čo je 176,84 Eur. z toho trovy právneho zastúpenia boli priznané vo výške 115,82 Eur (54% zo sumy 214,49 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.